

Razgovori z našimi naročniki

Povračilo stroškov za oskrbo tujega otroka. G. Neža. Že drugo leto imate na oskrbi tujega otroka. Z zakonsko materjo otroka ste se dogovorili, da vam bo ona plačevala 50 din mesečno in dobavljala vso potrebno obleko, plačanih ste pa dobili le 110 din, dočim obleke mati sploh ni dobavila. Mati in tudi oče otroka živita v največji bedi, radi česar ste prosili pristojno občino, naj vam ona povrne oskrbovalne stroške ali odvzame otroka, pa ni občina ničesar ukrenila, niti kaj plačala, odnosno je plačilo izrečno odklonila. Tudi prošnja na okrajno načelstvo je ostala brezuspešna. — Oskrbovalne stroške vam je dolžna povrniti predvsem mati otroka, ker vam je ona izročila otroka v oskrbo in se zavezala plačati stroške. Ako ste videli, odnosno vedeli, da mati nima premoženja, bi bili pač morali prevzem otroka odkloniti. V podrejeni vrsti bi vam moral stroške nudne oskrbe povrniti oče otroka, ker je oče po zakonu dolžan otroka oskrbovati in ste vi namesto njega izpolnili to obvezno. Ker pa tudi oče ničesar nima, ne boste mogli dobiti povračila — vsaj dokler se premoženjske prilike staršev ne zboljšajo. Ako otroka nočete na lastne stroške oskrbovati, ga čimprej vrnite materi. Občine ne boste mogli prisiliti, da vam povrne omenjene oskrbovalne stroške, ker vam otroka ni ona izročila v oskrbo, niti vam ni obljubila povrniti stroškov — na drugi strani pa ima otrok še starše, ki so po zakonu dolžni skrbeti za svoje otroke. Poskusite še s prošnjo na bansko upravo — a mnogo upanja na uspeh ni, ker so proračunske postavke za podpore zelo male. Po štajerskem deželnem zakonu z dne 27. avg. 1896 pristojna sicer tretjim osebam, katere pomagajo ubožcu v nujni potrebi, pa niso k temu zavezane, pravica do povračila po okoliščinah potrebnih stroškov napravam domovinski občini, a le takrat, ako je bila pomoč tako nujna, da se ni mogla poprej javiti krajevnim organom javne ubožne oskrbe in ako se je nanašala v treh dneh po njenem začetku občinskemu načelniku ali organu javne ubožne oskrbe domovinske ali bivališke občine. Ako se nanašala pada po preteku tega roka, začne pravica do povračila šele z dnem prijave. Za razsojevanje takih terjatev ni pristojno sodišče, marveč banska uprava. — Tudi po zakonu o zaščiti ubogih, starih in onemoglih z dne 15. maja 1922 imajo člani občine, ki obubožajo in ne morejo pridobivati, pravico do vzdrževanja, odnosno do podpore iz občinskih sredstev, odnosno iz sredstev dobrodelnih ustanov, ki jih občina upravlja, a pod pogojem, da nimajo nikogar, ki bi bil po zakonu dolžan jih vzdrževati.

Pismonoša pri pogodbeni pošti in starostna oskrba. F. F. A. Bil ste pismonoša pri pogodbeni pošti s prestedki skupno 23 let, nazadnje od leta 1922 do 1936. Vsa leta ste bili zavarovani pri bolniški blagajni, sedaj ste 69 let stari, popolnoma izčrpan, delanezmožen in brez sredstev. Poštno ravnateljstvo vas je napolnilo na narodno skupščino, od katere pa ne dobite odgovora. — Od poštnih uprave, odnosno ravnateljstva niste upravičeni ničesar zahtevati, ker ste bili uslužbeni pri pogodbeni pošti, torej v zasebnopravnem službenem razmerju. Narodna skupščina sicer lahko podela milostno podporo, oziroma pokojnino, pa se te svoje pravice zelo redko poslužuje. Zaposlite katerega narodnega poslanca, da vam skuša izposlovati podporo od narodne skupščine. — Izjemoma podeljuje na prošnjo podpore tudi Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu iz dopolnega sklada za onemoglost tistim onemoglim (bivšim) zavarovancem, ki še niso dosegli pravice do rente radi onemoglosti, pa so bili po 1. juliju 1925 zavarovani pri OUZD za primer boleznij najmanj 250 tednov.

Ukradeni denar in kmetijska zaščita. S. S. Dodatno k našemu odgovoru, objavljenemu pod gornjo šifro, vam sporočamo, da je izšlo uradno tolmačenje, glasom katerega veljajo kot terjatve, ki izvirajo iz kaznjivega dejanja po členu 3. uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov, take terjatve, ki so nastale zaradi kaznjivega dejanja, ugotovljenega s kazensko sodbo. V primeru, ki ste ga nam opisali, ne bo več mogoče izposlovati kazenske sodbe, ker zastara pravica do preganjanja tatvine, odnosno utaje zneska 10.000 din v petih letih. Radi navedenega uradnega tolmačenja bi vam eventualna ugotovitvena tožba pred civilnim sodiščem ne mogla pomagati. Ostane vam le še možnost poslužiti se določbe člena 36., drugega odstavka uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov, glasom katerega dolžniki-kmetje ne uživajo zaščite po navedeni uredbi, ako so v boljšem gmotnem položaju od svojih upnikov. Gmotni položaj dolžnikov in upnikov se ocenja po njihovem imovinskem stanju na dan 26. septembra 1936. Terjatev upnikova, za čije znižanje, odnosno neznižanje gre, se pri tem ne vpošteva. Pač pa se vpošteva tudi premoženje zakonskega druga.

Ukinitev dosedanjih deputatov po novem viničarskem redu? V. V. Na vaše vprašanje, ali se po novem viničarskem redu res lahko ukinejo dosedanjí viničarjevi deputati, vam odgovarjamo, da določa novi viničarski red sledeče: »Če ima viničar na dan, ko stopi ta uredba v veljavo (bilo

je to 19. julija 1939), višje celokupne prejemke, kot jih določa nova uredba, se ti prejemki pred 1. novembrom 1939 ne morejo spremeniti.« Iz tega izhaja, da se prejemki lahko spremenijo, odnosno deloma ukinejo po 1. novembru. Po novem viničarskem redu pritiče viničarju na vsakega pol hektarja vinograda, ki ga obdeluje za vinogradnika, najmanj eno osminko hektarja deputatne zemlje (sposobne za pridelavo žitaric ali okopavin) in prav toliko travišča. Če pri vinogradu ni zadostne deputatne zemlje, mora vinogradnik namesto manjkajoče deputatne zemlje dati viničarju letno najkasneje do 1. novembra toliko krušnega zrnja, oziroma krompirja, kolikor bi se ga povprečno pridelalo na manjkajoči površini. V tem primeru se računa, da se pridelala 100 kg krušnega zrnja na 20 arih in 200 kg krompirja na 5 arih. Če ni zadostnega travišča, mora vinogradnik dati viničarju odgovarjajočo količino krme po odbitku stroškov pridelave ali protivrednost v denarju. V naravi pritiče viničarju še: prsto stanovanje; če k zgradbi spada vrt za zelenjavo, dobi tudi tega; stelo; ne glede na to, čigava je živina, ki jo viničar redi, razpolaga z gnojem, ki se pridelala od 1. decembra do 30. aprila, viničar, vendar le v korist deputatne zemlje in travišča, z ostalim pa razpolaga vinogradnik.

Koliko mark sme pošiljati sezonska delavka domov. S. L. Ste sezonska delavka v Nemčiji in vam ne dovolijo pošiljati domov več kot 35 mark mesečno. Vprašate, ali ne velja tudi za delavke določba, da se sme pošiljati po 40 mark mesečno. — Glede delavk, odnosno žensk ni določena nikakva izjema, marveč smete tudi vi pošiljati po 40 mark mesečno. — Ali boste mogli ostati tudi čez zimo v Nemčiji, bo odvisno od vašega delodajalca in nemških oblasti. Ni ovire, da ne bi mogli v tem primeru tudi v zimskih mesecih pošiljati denar domov, smatrali bi vas pa najbrž za stalno delavko (ne več sezonsko); kot taka pa smete pošiljati le 15 mark mesečno preko kliringa, deset mark pa preko pošte.

Koliko časa se morejo terjati odvetniški in izvršilni stroški. P. M. Leta 1933 ste v neki pravdi podlegli in bili obsojeni na plačilo odvetniških stroškov nasprotniku. Nasprotnik je v izterjavo teh stroškov vodil zoper vas v letu 1934 izvršbo, katere je ostala brezuspešna, ker niste imeli nikake rubljive imovine. Vprašate, ali ima nasprotnik, ki vas od takrat naprej ni nič več terjal, bodisi spominjal, še pravico zahtevati povračilo omenjenih stroškov. — Pravica, zahtevati izpolnitev obveze iz sodbe ali sodnega (izvršilnega) sklepa, zastara šele v tridesetih letih. Radi tega je nasprotnik še vedno, odnosno do leta 1963, oziroma 1964 upravičen zahtevati plačilo odvetniških stroškov in stroškov izvršbe.

Našim malčkom

KAKO JE DOBIL JEŽ SVOJE IGLE
(Pravljica)

(Koniec)

»Ho, prijatelj zajček, kako lepo novo obleko imate!« je zaklical jež. »Kje ste jo pa dobili?«

Zajček je odgovoril:

»Mojster jež, ali ne veste, da je danes podaril ljubi Bog vsem živalim nove obleke?«

Jež je odkimal. Rad pa bi še on imel novo obleko, zato je vprašal zajčka, kje jo je dobil?

»Na nebeškem travniku,« je odgovoril zajček. »Ako hočete tudi vi novo obleko, hitite, drugače ne boste nič dobili.«

Jež je tekkel na vse pretege proti nebeškemu travniku. Ko je prispel tja, pa je že bilo prepozno. Travnik je bil prazen. Samo iglasta obleka je še ostala. Angelčka sta jo takoj oblekla ježu.

»Lepa sicer ni,« si je mislil jež, »a boljša bo na vsak način ko dosedanja.«

Zahvalil se je in odcapljal proti domu. Ko je prispel do gozda, se je ustavil, da bi nekaj časa počival. Komaj pa je sedel, je v grmu za njegovim hrbtom nekaj za-

šustelo. Jež se je obrnil. V grmu je zagledal lisico, ki ji je iz oči bral, da nima nič kaj prijaznih namenov. Prestrašil se je in se hitro zvil v klopčič. Še bolj pa se je prestrašila lisica, ko je čavnila po

njem. Bilo ji je, kakor da bi bila ugriznila v trnje, kajti ježeve igle so stale trdo in močno. Uvidela je, da nič ne bo iz pečenke, zato je ježno odšla.

Jež se je previdno iztegnil in tekkel naprej. Misli si je:

»Moja iglasta obleka res ni lepa, a je dobra zaščitnica proti sovražnikom. Boljše ne bi bil mogel izbrati. Ne menjam z nobeno drugo živaljo.«

Tako je dobil jež, ki je prepozno prišel na nebeški travnik, svojo iglasto obleko in jo nosi še danes.